

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/121/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718202940
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3718202940.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu T. F. L., a.s., so sídlom A., Q. XX, K.: XX XXX XXX, proti žalovanej A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. F., Y. XXX/XX, o zaplatenie 3.317,23 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 27. marca 2019, č.k. 6Csp/57/2018-95 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I. týkajúcej sa splatnosti istiny, vo výroku II. a vo výroku III. **p o t v r d z u j e.**

Žalovanej **n e p r i z n á v a** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.317,23 eur, titulom nezaplatennej istiny spolu s úrokom 18,66 eur, úrokom z omeškania 11,90 eur, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 3.317,23 eur od 28.8.2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 18,66 eur od 28.8.2018 do zaplatenia, ktorú sumu je povinná žalovaná spolu s úrokom z omeškania splácať žalobcovi v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur vždy k poslednému dňu v mesiaci, pričom prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Výrokom II. vo zvyšku súd žalobu zamietol. Výrokom III. žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83,66 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník. V odôvodnení uviedol, že podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 3.317,23 eur titulom nezaplatennej istiny, úrok 18,66 eur, úrok z omeškania 11,90 eur, úrok 15,90% ročne z nezaplatennej istiny 3.317,23 eur od 28.8.2018 do zaplatenia, úrok 5 % ročne z nezaplatennej istiny 3.317,23 Eur od 28.8.2018 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 18,66 eur od 28.8.2018 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav: Dňa 05.11.2012 uzatvoril žalobca ako banka so žalovanou ako dlžníkom Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať spolu s úrokom vo výške 15,90 % ročne, pri RPMN 18,13 %, a to v pravidelných 120 mesačných splátkach vo výške 83,41 eur splatných k 15. dňu kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude vykonaná 15.11.2012. V zmluve bola žalovaná označená svojim menom, priezviskom, rodným číslom, číslom dokladu totožnosti - občianskym preukazom a adresou trvalého pobytu. Z upozornenia zo dňa 23.7.2018, súd prvej inštancie zistil, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok úveru vo výške 607,28 eur, najneskôr do 09.08.2018. Zároveň upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní

svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiada o zaplatenie celej svojej pohľadávky. Z výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 27.8.2018, vyplýva, že žalobca oznámil žalovanej, že z dôvodu neobnovenia plnenia svojich povinností žalovaným v zmysle zmluvy, žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 27.08.2018 a žiadal žalovanú o bezodkladnú úhradu celého dlhu vo výške 3.317,23 eur s príslušenstvom. Predmetnú výzvu žalovaná prevzala dňa 04.09.2018. Rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 3Csp/66/2017-175 zo dňa 28.11.2017, právoplatným a vykonateľným dňa 18.01.2018, súd rozhodol tak, že priznal žalobcovi na základe predmetnej úverovej zmluvy nárok na zaplatenie splátok splatných a neuhradených v čase vydania tohto rozhodnutia / nakoľko nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru/. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatenia a po predčasnom zosplatení, stavu omeškaných splátok na úvere súd zistil, že uplatnená istina zodpovedá neuhradeným splátkam splatným od mesiaca 12/2017 a nasledujúcim / o týchto nebolo rozhodnuté v uvedenom rozsudku 3Csp/66/2017-175 zo dňa 28.11.2017/, istina je vo výške 3.317,23 eur , t.j. rozdiel medzi poskytnutou istinou a časťou, o ktorej už bolo rozhodnuté uvedeným rozsudkom a úhradami žalovanej , t.j. 5.000 eur - 1.622,77 eur - 60 eur. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy; § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, 2§ 517 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy; § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy. vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol právny vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej mal súd za preukázané, že predmetom uvedenej zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru žalobcom žalovanej vo výške 5.000 eur za dojednaných zmluvných podmienok, žalovaná tento úver nesplácala riadne a včas, pričom rozsudkom č.k. 3Csp/66/2017-175 zo dňa 28.11.2017 súd z dôvodu, že nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi na základe predmetnej zmluvy o úvere sumu 1.013,54 eur s príslušenstvom, čo predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú mala žalovaná od uzatvorenia zmluvy do vyhlásenia uvedeného rozsudku dňa 28.11.2017 uhradiť žalobcovi, t.j. 61 splátok od 15.11.2012 do 15.11.2017 po 83,41 eur = 5.088,01 eur - 4.074,47 eur , ktoré žalovaná uhradila. Súd uvedeným rozsudkom priznal žalobcovi na základe tejto úverovej zmluvy nárok na zaplatenie splátok splatných a neuhradených v čase vydania tohto rozhodnutia z dôvodu, že nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru. Žalovaná zvyšok úveru, o ktorom nebolo rozhodnuté uvedeným rozsudkom, nesplácala riadne a včas (v omeškaní bola so splátkami 12/2017, 1/2018, 2/2018, 3/2018, 4/2018, 5/2018,6/2018,7/2018), a preto žalobca dôvodne vyhlásil predčasnú splatnosť úveru pri dodržaní postupu v zmysle § 53 ods,9 OZ . Žalovaná zo zostávajúcej časti poskytnutého úveru vo výške 3.377,23 eur , t.j. rozdiel medzi poskytnutou istinou a časťou, o ktorej už bolo rozhodnuté uvedeným rozsudkom a úhradami žalovanej , t.j. 5.000 - 1.622,77, uhradila len sumu 60 eur , a preto si žalobca dôvodne uplatnil žalovanú istinu 3.317,23 eur / 3.377,23 - 60 eur/, úrok 18,66 eur (t.j. vyčíslený úrok od 15.12.2017 do vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 27.8.2018) a úrok z omeškania 11,90 eur (t.j. vyčíslený zákonný úrok z omeškania od 15.12.2017 do vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 27.08.2018). Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobca nezohľadnil jej úhrady vo výške 60 eur a 107,50 eur, súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd mal za preukázané, že úhradu vo výške 60 eur zo dňa 27.02.2018 žalobca pri podaní žaloby zohľadnil, keď túto započítal na úhradu istiny. Z vkladu v hotovosti zo dňa 25.06.2018 mal súd za preukázané, že úhrada vo výške 107,50 eur nebola žalobcom započítaná na úhradu dlhu, ktorý je predmetom konania, avšak z dôvodu, že táto suma bola žalovanou vložená na jej osobný účet č. SK 37 XXXX XXXX XX XX XXXX XXXX blokovanej exekúciou, teda nie na účet SK XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, na ktorý mala v zmysle čl. 1.2. zmluvy hradiť splátky úveru. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Ako dôvodný súd vyhodnotil v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj uplatnený úrok z omeškania z dlžnej sumy istiny a nezaplatených úrokov odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti v súlade s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., teda 5 % ročne, ako žiadal žalobca, keďže základná sadzba ECB bola k prvému dňu omeškania, ktorým bol prvý deň nasledujúci po zosplatení úveru, t.j. 28.08.2018 vo výške 0 %, ktorá sa zvyšuje o 8 percentuálnych bodov (zmluva uzatvorená do 01.02.2013). Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne / nakoľko žalobca žiadal priznať úrok z omeškania iba v tejto výške a súd mu ho nemohol priznať vo vyššej ako uplatnenej výške/ z nezaplatenej istiny 3.317,23 eur od 28.08.2018 do zaplatenia a vo výške 5% ročne z nezaplateného úroku 18,66 eur od 28.08.2018 do zaplatenia, ktoré si žalobca uplatnil dôvodne počnúc nasledujúcim dňom po vyhlásení predčasnej splatnosti. Predmetom konania bol ďalej nárok žalobcu za zaplatenie úrokov z úveru vo výške 15,90 % ročne z nezaplatenej istiny

3.317,23 eur od 28.08.2018 do zaplataenia. Žalobca sa teda domáhal zaplataenia dohodnutých úrokov z úveru aj po splatnosti úveru, a to až do zaplataenia istiny. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že má nárok na úrok z úveru aj po zosplatení úveru. Podľa názoru súdu, úrok z úveru prináleží veriteľovi (žalobcovi) len do zosplatenia, od tohto momentu má žalobca ako veriteľ nárok na úrok z omeškania. Podľa ustálenej súdnej praxe, dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ľarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ale aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným. Pokiaľ žalobca ako veriteľ považoval celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru. Právny názor, podľa ktorého veriteľovi po zosplatení úveru nepatria zmluvné úroky ale úroky z omeškania, považuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky za ústavne akceptovateľný, ktorý názor vyslovil v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012. Súd podľa § 232 ods. 4 C.s.p. zaviazal žalovanú na splácanie dlhu v splátkach, pričom prihliadol na jej majetkové, osobné, príjmové pomery a postoj v konaní, keď prejavila snahu splácať dlh žalobcovi v čo najkrajšej dobe. Súd vzal do úvahy tiež výšku istiny, ktorá predstavuje celkom sumu 3.317,23 eur. Určenie výšky mesačnej splátky na 50 eur potom znamená, že takáto splátka bude postačovať na úplné vyrovnanie dlhu v primeranom čase. Takto určená výška mesačných splátok peňažného plnenia zohľadňuje zistené pomery žalovanej a môže viesť k splateniu celého dlhu aj pre žalobcu v rozumnej dobe. Takýmto plnením nebude poškodený ani samotný žalobca. Žalobca bol teda úspešný čo do zaplataenia 3.444,66 eur, neúspešný čo do zaplataenia 306,34 eur (úrok 15,90 % ročne z nezaplataenej istiny 3.317,23 eur od 28.08.2018 do 27.03.2019= 306,34 eur), čo predstavuje že bol úspešný čo do 91,83%, neúspešný čo do 8,17 % eur, a teda súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu jeho rozdielu, t. j. v rozsahu 83,66% (91,83% - 8,17%). O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku, a to vo výrokovej časti I. týkajúcej sa splatnosti istiny, vo výroku II. a vo výroku III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Mal za to, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA Edition. Pri omeškani s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku z omeškania, ako aj úroku z úveru je podporná, a preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Tvrdenie, že po zosplatení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá podľa žalobcu oporu v právnych predpisoch. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017. Obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Ďalej poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 ak aj na ďalšie rozhodnutia súdov. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t. j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškani s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Využitie práva veriteľa na zosplatenie mení len splatnosť úveru, t. j. peňaží, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie jeho práv. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňaží až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškani so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Pri tom platí, že môžu existovať popri sebe. Poukázal tiež na návrh zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods.

9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z. z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahujú. Ďalej mal za to, že súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku. Uviedol, že zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Bol toho názoru, že z vykonaného dokazovania súd nemohol adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovaného. Namietal, že je výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky. Aj v tejto súvislosti poukázal na judikatúru súdov Slovenskej republiky. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovanú na úhradu dlžnej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej výrokovej časti I. týkajúcej sa splatnosti istiny, vo výroku II. a vo výroku III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Čo sa týka zamietnutia žaloby (výrok II.), t. j. v časti týkajúcej sa zmluvného úroku vo výške 115,90 % ročne z nezaplatennej istiny 3.317,23 eur od 28.08.2018 do zaplatenia, súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcovi neprináležia zmluvne dohodnuté úroky z úveru, ale len úroky z omeškania. Poukázal na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ale aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným. Pokiaľ žalobca ako veriteľ považoval celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie už úrokov z úveru. Svoj názor opieral aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012 ako aj ďalšie rozhodnutia krajských súdov.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Uzavretý zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou na základe zmluvy o úvere zo dňa 05.11.2012 je potrebné, aj podľa názoru odvolacieho súdu, posudzovať ako spotrebiteľský zmluvný vzťah. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že na základe zmluvy o úvere poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 5.000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 83,41 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná si neplnila svoju povinnosť vyplývajúcu z uzatvorenej zmluvy o úvere, napriek výzve nezaplatila omeškané splátky riadne a včas, žalobca ku dňu 27.08.2018 úver zosplatnil.

8. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). V zhode s názorom súdu prvej inštancie, odvolací súd opakuje, že po zosplatnení úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver súdu prvej inštancie je správny, pretože nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, a preto niet ani dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V prípade mimoriadnej splatnosti tak veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi. Nemá preto právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže.

9. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

10. Zosplatnením úveru nastáva predčasná splatnosť úveru, dochádza teda k zmene pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Po zosplatnení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Odvolací súd preto uzavrel, že v predmetnej veci má žalobca nárok po zosplatnení len na úroky z omeškania a nie na dohodnuté zmluvné úroky, ako uviedol aj súd prvej inštancie.

11. Odvolací súd sa ďalej zaoberal námietkami žalobcu týkajúce sa povolenia plnenia dlžnej sumy žalovanej v splátkach.

12. Ustanovenie § 232 ods. 3 CSP upravuje lehotu, v ktorej je potrebné splniť povinnosť uloženú v rozsudku. Základná zákonná lehota je tri dni a začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Základná úprava tejto lehoty však pripúšťa výnimku, keď v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu, čo zahŕňa aj možnosť určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročností určí súd, pričom súd súčasne môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods. 4 CSP).

13. Je zrejmé, že povolenie splátok povinnému subjektu (žalovanej) je vždy zásahom do práva oprávneného subjektu (žalobcu) na dosiahnutie priznaného plnenia, avšak tento zásah je vyvážený právom povinného na zachovanie dôstojných životných podmienok. Ustanovenie § 232 ods. 3 CSP umožňuje súdu aj v základnom konaní určiť dlhšiu než trojdňovú lehotu na plnenie, teda aj určiť mesačné splátky, pričom na účely tohto určenia je nevyhnutné posúdiť majetkové pomery žalovaného. Napokon aj pre žalobcu je prijateľnejšie dosiahnuť dobrovoľné plnenie, hoci postupne, než byť odkázaný na neistý výsledok exekučného konania v prípade neschopnosti povinného zaplatiť priznané plnenie naraz.

14. Pri určovaní výšky splátok je potrebné prihliadnuť na príjmy a výdavky, resp. majetkové pomery povinného, na výšku priznaného plnenia, ale aj na hľadisko ochrany oprávneného, teda, či zdržaním v plnení súdom ustanovenej povinnosti nebudú nad primeranú mieru dotknuté záujmy oprávneného.

15. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v konaní boli posúdené majetkové pomery žalovanej (výpis z účtu, rozhodnutie L. o nemocenských dávkach), ako aj jej výdavky (starostlivosť o maloleté dieťa a vyživovacia povinnosť k dospelému dieťaťu). V spore zistený skutkový stav tak odôvodňuje, aby bolo žalovanej povolené splácať žalobcovi priznané peňažné plnenie v splátkach. Vzhľadom na sumu, ktorú súd žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi a výšku plnenia v splátkach je odvolací súd toho názoru, že výška splátky nie je vo vzťahu k právu žalobcu na plnenie v nepomere, pričom takéto postupné plnenie nebude neprimerane zaťažovať žalobcu a ani žalovanú v dôsledku ktorého môže postupným splácaním dôjsť k riadnemu zaplateniu celej dlžnej sumy bez toho, aby bol žalobca prípadne odkázaný na exekučné konanie.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti týkajúcej sa splatnosti istiny, vo výroku II. a vo výroku III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní úspešná. Žalovanej však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).